

JULI 2000

37ste JAARGANG
No. 7

NATZWEILER BERICHTEN

VAN DE

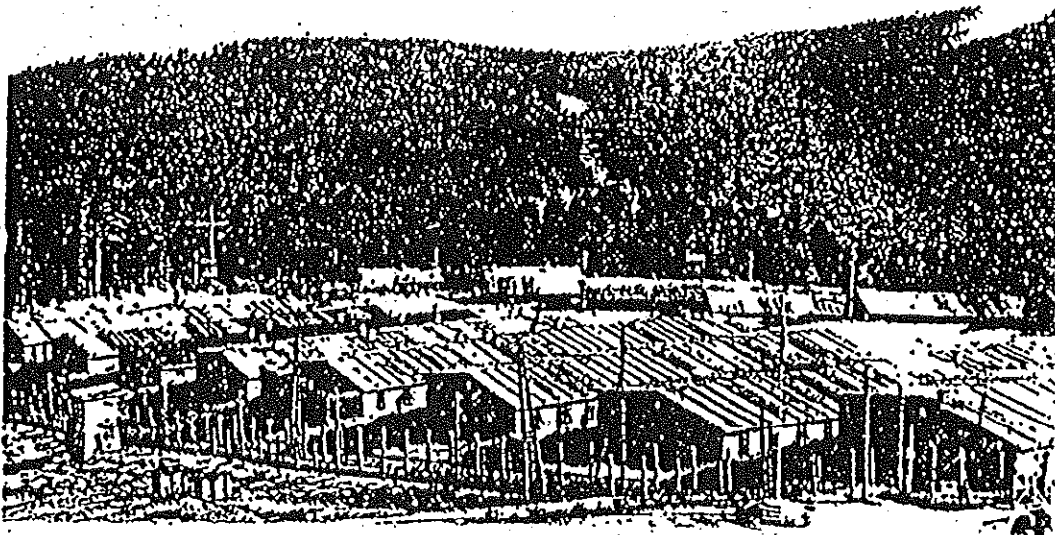
"STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD NATZWEILERS"

NATZWEILER BERICHTEN

'Natzweiler Berichten'
is het mededelingsblad van de
'Stichting Vriendenkring van Oud Natzweilers'.
De beschikbare hoeveelheid materiaal
bepaalt de periodiciteit van het verschijnen
zomede de omvang van dit blad.

dwang bracht ons samen

vrij tezaam gebleven

centrum dat allerhande publicaties uitgaf maar al te goed bekend was, raadde Kolbe zijn medewerkers aan bij het uitbreken van de oorlog dit broeinest van oppositie tegen het Nazibewind te verlaten.

Kolbe belandde in Auschwitz waar hij zijn karige rantsoen aan medegevangenen afstond, de biecht afnam en tegen alle regels in de mis opdroeg. Nadat in juli 1941 een gevangene was ontsnapt en tien anderen ter dood waren veroordeeld en in de strafcel belandden, nam hij de plaats in van één van die tien in om op deze wijze het leven van deze nog jonge kerel te redden.

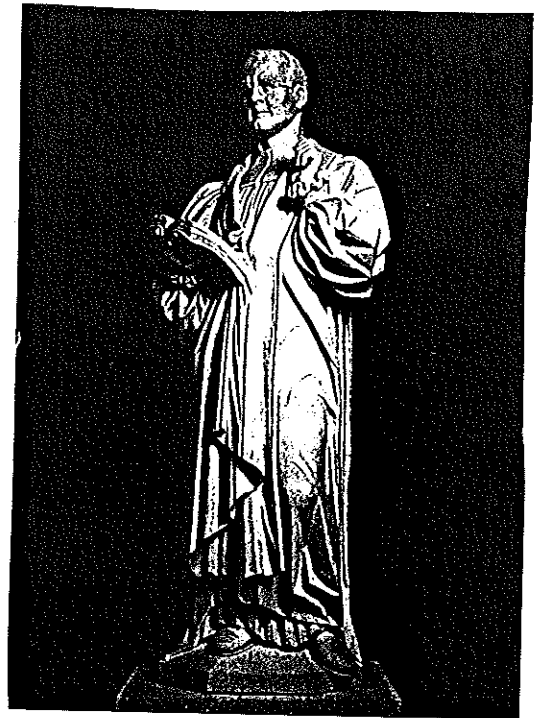
Binnen twee weken waren zes van de tien gestorven. Maar Kolbe leefde zelfs in Augustus nog. OP de 14e van die maand, de vooravond van Maria Hemelvaart, werd hij door een inspuiting om het leven gebracht. In 1970 werd Maximiliaan Kolbe door Paus Paulus VI zalig verklaard en Paus Johannes Paulus II verklaarde hem in 1981 tot heilige. Zijn cel is nu een monument en in vele kerken in Europa bevinden zich afbeeldingen of standbeelden van hem.

De beelden zijn gemaakt door de beeldhouwer Andrew Tanser.

Rob van Mesdag
Londen

Sculpted by Andrew Tanser.

Sculpted by Tim Crawley.

EEN REISVERSLAGJE

Afrika is een fascinerend continent met veel door ons onderdrukte cultuur. Al rondreizend valt de vriendelijkheid en gastvrijheid van deze mensen op, evenals hun gemakkelijke instelling: "vandaag geld, betekent vandaag eten. Morgen zien we dan wel weer". Dat blijkt frustrerend te zijn voor alle hulporganisaties. Wij zijn eraan gewend om te sparen, vooruit te kijken, te plannen.....hier niet!

Families zorgen hier nog voor elkaar, de mannen hebben het voor het zeggen, vrouwen en kinderen moeten gehoorzamen en respect tonen, één man mag met meerdere vrouwen trouwen en kinderen moeten hun mond houden. De eerste indruk is zoals boven beschreven met aardige, behulpzame mensen die op hiërarchische basis samenleven.

Maar onderhuids broeit het. Die kinderen die hun mond moeten houden, pakken in Liberia en Sierra Leone machetes en hakken volwassenen het hoofd af. De mannen die respect willen afdwingen, worden door anderen afgeslacht in Rwanda en Burundi. Al die aardige, wat lakse mensen kunnen van het ene op het andere moment exploderen en de meest primitieve, agressieve acties ondernemen! Corruptie is onderdeel van het leven, net zoals voodoo en bloedvetes. Wel beangstigend, zo af en toe. Je weet niet precies waar je aan toe bent.

Net als in Europa: op zich een vreedzaam continent met een hoge graad van ontwikkeling, maar ook bij ons broeit het: volkerenmoord in ex-Joegoslavië onder het mom van de Islam, Oostenrijk waar een extreem rechtse partij weer sterk naar voren komt.....je weet niet precies waar je aan toe bent.

Wij vermijden de grote probleemgebieden en hebben het inderdaad heel erg naar onze zin.

Vanuit Afrika doen wij iedereen de hartelijke groeten!!!

Veel liefs van
Monique Planjer & Harry Seitzinger

UITKERINGEN AAN VOORMALIGE DWANGARBEIDERS

Beste vrienden en vriendinnen,

Betreft: uitkeringen aan voormalige dwangarbeiders.

In 1999 hebben wij contact gekregen met Baron Klaus von Münchhausen. Vele oud-kampgevangenen hebben hun vragenformulier ingevuld teneinde een uitkering te realiseren. Uiteraard doet de definitie "dwangarbeiders" geen recht aan de bijzondere positie van de politieke gevangenen, verzetsmensen, die als gevolg van hun verzetswerk in de kampen terecht zijn gekomen.

De term "dwangarbeiders" is het gevolg van een juridische formulering. Binnenkort zal het Duitse parlement het wetsontwerp behandelen waarbij de modaliteiten van de uitkering worden geregeld. Daarom wordt een stichting opgericht met als naam "*Erinnerung, Verantwortung und Zukunft*".

De stichting zal 10 miljard DM tot haar beschikking krijgen, waarvan 700 miljoen bestemd is voor werkzaamheden aan de toekomst. De uitkeringen worden gedaan door de *stichting Erinnerung, Verantwortung und Zukunft* aan partnerorganisaties, die vervolgens verplicht worden te verifiëren of de betrokken aanvrager daadwerkelijk in aanmerking komt door onder meer navraag te doen bij het Internationale Tracingbureau in Arolsen. Voor de Westeuropese landen is als partnerorganisatie conform het wetsontwerp aangewezen de Jewish Claims Conference. Op dit moment voltrekt zich een gevecht op diverse fronten.

1. Willen de Westeuropese landen wel vertegenwoordigd worden door de Jewish Claims Conference?
2. Waarom verificatie via Arolsen?
3. Tegenstand tegen vooraftrek van advocatentarieven (oplopend tot 30% en in bepaalde gevallen tot 50% over de uitkering).
4. Schlusstrich.
5. Slechts aan aanvragers in leven na 16 februari 1999 komt een uitkering toe.

Ad 1 en ad 2.

Vele Westeuropese landen wensen geen alleenvertegenwoordiging door de Jewish Claims Conference in de Verenigde Staten. In Nederland weten de goed georganiseerde vriendenkringen van oud-kampgenoten vrij exact wie wel en wie niet in het concentratiekamp heeft gezeten, zodat dezerzijds voorgesteld is in een brief aan het Internationale Dachau Comité zich ten behoeve van de nationale vriendenkringen als participant-vertegenwoordiger op te werpen. In Nederland zou zulks direct via de eigen vriendenkringen respectievelijk via de stichting Burgeroorlogsslachtoffers (SBO) kunnen gebeuren, waarbij verificatie plaatsvindt via de besturen van de desbetreffende vriendenkringen, respectievelijk Stichting '40 – '45, eventuele andere organisaties, alwaar alle oud-kampgenoten bekend zijn. Op deze wijze wordt een verificatie via Arolsen vermeden, hetgeen van belang is, daar nu een achterstand van circa twee jaar in de behandeling van aanvragen bij Arolsen bestaat.

Ad 3.

Er zijn advocaten die zich op het standpunt stellen dat hen tot 50% van de totale opbrengst toekomt. Dit is het gevolg van het Amerikaanse rechtssysteem, vaak gehanteerd bij een no-cure, no-pay systeem. Wij moeten zien dat wij de aanvragen van onze kampmensen buiten dit systeem afgehandeld kunnen krijgen, om niet aan deze heffingen onderworpen te worden.

Baron Klaus von Münchhausen rekent 3%, hetgeen alleszins redelijk is. Voor de duidelijkheid: ik reken niets, en wel omdat zulks een verkeerd signaal zou kunnen afgeven dat mijn werk voor de oud-kampmensen ingegeven zou worden door eigenbelang enerzijds en anderzijds om tegenstanders van de uitkering geen kans te geven een breuk tussen mij en degenen voor wie ik opkom, tot stand te brengen. Als ik kosten maak, zal ik om een vergoeding vragen slechts nadat derden de juistheid van die onkosten hebben vastgesteld en onderzocht. Let echter op, stort géén voorschotten voordat één en ander goed op weg is. Vraag desnoods informatie bij de desbetreffende vriendenkring.

Ad 4. Schlusstrich

De Duitse overheid verlangt van de aanvragers een finale kwijting. Men wil er vanaf. Sommige van de aanvragers zullen echter nimmer een finale kwijting wensen te geven, en daar moet men begrip voor hebben, ook al betekent dit dat dus in dat geval geen uitkering zal worden gedaan.

Ad 5

Slechts komen in aanmerking die oud-kampgenoten die na 16 februari 1999 nog in leven zijn. Dit is duidelijk onredelijk richting hen die vóór die datum overleden zijn. De weduwen/weduwnaars van de oud-kampgenoten die vóór 16 februari 1999 overleden zijn, kunnen derhalve geen aanspraak op een uitkering doen, reden waarom ik de oprichting van een zogenaamd solidariteitsfonds voorstel. De Duitse wetgever kan de oud-kampmensen immers niet verbieden zelf voor hun nagelaten betrekkingen op te komen.

Solidariteitsfonds

Wellicht is het een suggestie aan de oud-kampmensen tot de oprichting van een solidariteitsfonds over te gaan, dat beheerd wordt door een professionele organisatie, als bijvoorbeeld een verzekeringsmaatschappij of door de vriendenkring van de betrokken groep, waar diegenen die een uitkering ontvangen een deel in storten, hetgeen vervolgens weer benut wordt om een eenmalige solidariteitsbijdrage te verrichten aan de nog levende weduwen/weduwnaars van de vóór 16 februari 1999 overleden kampgenoten.

Uiteraard zal daarbij de beslissing tot storting in dat fonds zuiver op vrijwillige basis kunnen geschieden, evenals de aanvragen door de weduwen/weduwnaars, tenzij men daar anders over denkt. Het kan immers ook zo zijn dat de besturen van de diverse stichtingen de vraag om een bijdrage door de nagelaten betrekkingen niet door hen laten stellen doch rechtsstreeks aan hen een uitkering doen. Het moet vrij eenvoudig te inventariseren zijn hoe groot het solidariteitsfonds moet zijn, nu vast te stellen is hoeveel nagelaten betrekkingen er nog in leven zijn.

Congres Berlijn 3-6 juni 2000

Teneinde aandacht voor deze problematiek te verkrijgen zal ik de oud-Dachauers, onder de naam Stichting Nederlands Dachau Comité, en de oud-Natzweilers op een congres over deze problematiek in Berlijn van 3-6 juni a.s. vertegenwoordigen, in nauw overleg met het COVVS en het Auswitz-comité. Doel van dit congres is aandringen op spoed en onbureaucratische afwikkeling.

Met vriendelijke groet,

Pieter J.Ph. Dietz de Loos

Wassenaar, 31 mei 2000

VAN DE PENNINGMEESTER

Wegens de drukte van de verhuizing is er deze keer geen bericht van de penningmeester. Wij danken u voor uw begrip hiervoor.

De redactie

GIROLOTERIJ

De activiteiten van de Stichting Vriendenkring van Oud-Natzweilers, waaronder de uitgave van dit blad, worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij. Uw deelname aan de Giro- en of Bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

Wim Hartman, Penningmeester

UIT DE KRANT.....

Algemeen Dagblad 20 april 2000

Hitlers geboortehuis 'plaats van verzoening'

Braunau – Het huis waar Adolf Hitler vandaag precies 111 jaar geleden werd geboren, moet een 'plaats van verzoening worden'. Dat wil burgemeester Gerhard Skiba van het Oostenrijkse plaatsje Braunau.

Skiba is van plan via de Europese Unie een internationale prijsvraag voor jongeren uit te schrijven voor een concrete invulling van zijn plan. Hitlers geboortehuis geeft nu nog onderdak aan 40 gehandicapten. De gemeente van Braunau wil het vervallen gebouw met hulp van de staat kopen en omvormen tot een gedenkplaats tegen het fascisme.

Het idee om het geboortehuis van de Führer een bijzondere bestemming te geven, komt van chef-redacteur Reinhold Klika van de plaatselijke krant Braunauer Rundschau. Kort nadat in Oostenrijk de omstreden coalitie van de christen-democratische ÖVP en de extreem rechtse FPÖ aan de macht kwam, nam hij contact op met de burgemeester.

"Ik kwam op het idee elf dagen nadat ik zag hoe de wereld de rijen sloot tegen Oostenrijk. Voortdurend werd gesproken over een boycot tegen ons. Daarom dacht ik: laten wij een campagne beginnen. Ik belde burgemeester en drie dagen later nam de raad unaniem een verklaring aan."

Sinds het initiatief wereldkundig werd gemaakt is het bureau van de krant overstroomd met adhesiebetuigingen uit de gehele wereld.

TER ONTSPANNING

RAKKER

Iedere zomer vallen er nog steeds vakantie-slachtoffers onder onze huisdieren, omdat er individuen zijn, die erg makkelijk afstand van hen doen.

In onze buurt verscheen op een dag een zwarte kat, die er toch wel verzorgd uitzag. Na een paar dagen wilden de buurtbewoners hem naar het asiel brengen. Wij hebben hem binnen gehaald en hoopten op medewerking van onze huisvriendjes, want wij hadden een 10-jarige kat "Monus" en een 2-jarige bouvier "Borus". Omdat de aanloper nogal tierig was, noemden wij hem "Rakker". Voor "Monus" had hij respect en "Borus" kreeg zo nu en dan speelse tikken op zijn neus. Een ding viel ons op. Rakker had een dikke staart en wij dachten dat hij doorlopend kwaad was. Ons werd aangeraden hem te laten castreren.

In de wachtkamer van de dierenarts heerste de echte Amsterdamse stemming. Iedereen vertelde waarvoor hij/zij was gekomen en vroegen aan ons wat er aan de hand was. Toen wij over castratie spraken werd ons medegedeeld, dat deze arts dat zonder verdoving deed. Alsof er een knop werd omgedraaid stonden wij op en naar deur lopend zei mijn vrouw: "dat doet hij maar bij zich zelf"!

Een paar dagen later hadden wij van een andere arts de belofte dat hij dat wel met verdoving deed. Hij onderzocht onze "Rakker", vertelde dat het een gezonde ongeveer 3-jarige kat was en wij hem 's middags om 5 uur weer konden ophalen. Terwijl wij naar de buitendeur liepen, riep de dokter ons terug en verteld dat er niets "te halen" was. Hij was al "geholpen". Deze man was niet alleen dierenvriend, maar ook mensenvriend. Hij had 's middags toch ook de rekening kunnen presenteren.

Wim Hartman

BOEKBESPREKING

Een Stille die spreekt, herdenken in diversiteit is in de vorige Natzweiler Berichten besproken. Het boek is samengesteld door de Anne Frank Stichting, het Nationaal Comité 4 en 5 mei en het ICODO. Het boek is inmiddels uit met vele prachtige foto's. Ook Wim Hartman heeft een persoonlijke bijdrage geleverd aan dit boek en is 4 mei jl. uitgenodigd voor de presentatie ervan in het Anne Frank Huis.

27 april is namens de Sdu een persbericht uitgegaan om "Een stille die spreekt. Herdenken in diversiteit" aan te kondigen.

Het boek is uitgegeven door de SDU

Kosten: f 59,90

ISBN: 90 12 08858 5

Omvang: 300 pagina's

Voor meer informatie: Sdu Uitgevers, tel: 070 – 378 97 40, fax: 070 – 378 97 06, e-mail: b.v.d.lecq@sdu.nl.

STICHTING ICODO

Informatie- en Coördinatieorgaan

Dienstverlening Oorlogsgetroffenen

Voor vragen op het gebied van wetten en regelingen voor oorlogsgetroffenen, maar ook voor vragen over zelfhulpgroepen, therapeutische hulp of maatschappelijk werk, en voor literatuur over de tweede wereldoorlog en zijn gevolgen, kunt u terecht bij de Stichting ICODO.

Oorlogsgetroffenen, hun partners en kinderen (ook de naoorlogse generatie) zijn welkom bij

Stichting ICODO
Maliebaan 83, 3581 CG Utrecht
Tel: 030-234 34 36 (09.00 - 13.00 uur; bibliotheek 09.00 - 17.00 uur)

Bezoek is - na telefonische afspraak - ieder dag mogelijk.

COLOFON

Redactie

Nicole Planjer
& Marjolijn de Loos

Inzenden kopij

Nicole Planjer
Galileïstraat 24
2561 TE Den Haag
Tel: 070 – 3606796

Uiterste datum inleveren kopij:
*(indien getypt in computer, s.v.p.
diskette meesturen)*

15 oktober 2000

Eindredactie

Nicole Planjer
& Marjolijn de Loos

Printed by

Repro Afdeling
Koninklijk Conservatorium
Juliana v. Stolberglaan 1
2595 CA Den Haag

Repro en verzending

P.L.Ch. Wezepoel
Mozartlaan 43
53 HX Voorschoten

